

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. - Inscrycja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

NA GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM dziennym i tygodniowym, i z ROZMAITOŚCIAMI: Za czwarty kwartał od 1go października do ostatniego grudnia 1854 wynosi:

dla odbierających (w kantorze	:	:	:	:	3 złr. 45 kr.
(z poczty	:	:	:	:	4 złr. 30 kr.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Francya. — Królestwo Polskie. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Z teatru wojny. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRIACKA.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 17. września. Ponieważ gmina miasta Starasól, w cyrkule Samborskim leżącego dla umieszczenia urzędów obwodowego i podatkowego do pomienionego miasta przeznaczonych, tamtejszy ratusz bezpłatnie przeznaczyła i oraz gotowość swą oświadczyła, że należytość za zabezpieczenie tego budynku od ognia rocznie przypadająca, tudzież podatek domowy i koszt czyszczenia kominów z kasy miejskiej ponosić będzie, niemniej do urządzenia tego domu, stósownie do potrzeb wzmiarkowanych urzędów kwotę 2500 złr. m. k. z dochodów z kasy miejskiej zastąpi, a to oświadczenie przez c. k. namiestnictwo krajowe zatwierdzonem zostało, przeto komisya organizacyjna poczytuje sobie za przyjemny obowiązek, czyn ten patriotyczny gminy Starasolskiej do powszechnej wiadomości podać i gminie tej w imieniu c. k. rządu podziękę niniejszem złożyć.

Z c. k. krajowej komisji organizacyjnej.

Obwieszczenie. — Z rozpoczęciem nowego roku szkolnego rozpocznie znowu c. k. egzaminacyjna komisya w zawodzie obrachunkowości państwa urzędowanie i będzie je sprawować w peryodzie od 1. października 1854 po koniec lipca 1855, według tych samych przepisów, które są ogłoszone w urzędowej części Lwowskiej Gazety z 28. września 1853 nr. 221., następnie rozporządzeniem wysokiej c. k. galicyjskiej dyrekcji finansów krajowych z 12. kwietnia 1853 l. 698, o czem się zawiadamia przynależnych kandydatów względem wczesnego przedłożenia swoich prób stępowanych według przepisu.

Z biura c. k. egzaminacyjnej komisji w zawodzie obrachunkowości państwa.

Lwów, 18. września 1854.

Sprawy krajowe.

Lwów, 25. września. W Zaleszczykach otwarto dnia 22. b. m. telegraf do Lwowa.

(Wiadomości z Wiednia. — Książę Stirbey i książę Ghika. — Projekt jednostajnej monety, wagi i miary.)

Wiedeń, 20. września. Gospodar Wołoszczyzny, książę Stirbey będzie jutro miał posłuchanie u Jego Ces. Mości.

Hospodar Multan, książę Ghika, bawiący tu od niejakiego czasu, miał w ostatnich dniach kilkakrotne konferencje z ambasadorem tureckim. Słychać, że przedmiotem tych konferencji było powołanie księcia na Hospodara do Jas. Uchwalono już nawet zachować w tym względzie te same formalności co i przy reinstalacji księcia Stirbeja.

— Na propozycję wiedeńskiej izby handlowej względem zaprowadzenia jednakowej monety, miary i wagi w całej monarchji odpowiedziało c. k. ministerjum handlu, że usiłowaniem rządu jest osiągnąć ten cel stopniowo. Ważne przygotowania poczyniono już w tym względzie; ale dla licznych trudności należy zupełne przeprowadzenie tej reformy zostawić czasowi. (Ll.)

(Depesza telegraficzna.)

Kronsztadt, 20. września. C. k. cywilny komisarz dla księstw naddunajskich wyjeżdża jutro do Bukaresztu, dokąd d. 22. przybędzie. Pan F. Z. M. baron Hess opuścił Kronsztadt dnia 18. b. m. przyjmowany uroczysto na granicy, zabawi dwa dni w Ploeszti, a dnia 22. odbędzie wjazd do Bukaresztu. (L. k. a.)

Ameryka.

(Poczta amerykańska. — Nagrody za oswobodzenie niewolników murzyńskich. — Głód w Meksyku i napady Indian. — Kolej żelazna Panamska.)

Nowy Jork, 31. sierpnia. Jeneralny kapitan wyspy Kuby wypłacił niejakiemu Don Manuel Christobel de Seayas sumę 1284 dolarów za to, że w dystrykcie Mariel odebrał handlarzom 174 świeżo przywiezionych murzynów. Za każdego mężczyznę dano mu po 10, za każdą kobietę po 6, a za każde dziecko po 3 dolary.

Podług wiadomości z Meksyku z 20. sierpnia panował wielki głód w prowincjach meksykańskich Chihuahua i Chiapas; wiele osób umarło poprostu z głodu. Rząd postanowił użyć stósownych środków dla zapomożenia ludności, a oprócz tego pootwierano na ten cel liczne subskrypcje prywatne. Rozruchy Indian w Durango uśmierzone na chwilę. W innych zaś okręgach pojawiły się zbrojne bandy Indianów, narobiły okropne spustoszenia i zmusiły mieszkańców ratować się ucieczką.

Spodziewają się, że kolej żelazna przez cieśninę Panamy będzie gotowa z początkiem roku 1855. (W. Z.)

Francya.

(Poczta paryska. — Do orientu wyprawiono lekarzy. — Abd-el-Kader mianowany członkiem towarzystwa azjatyckiego. — System oświecenia w Luvrze. — Wykaz banku.)

Paryż, 15. września. Bardzo znacznej liczbie wojskowych lekarzy i chirurgów rozkazano odjechać niezwłocznie do Marsylii, zkad mają odpłynąć do armii orientalnej.

Tutejsze towarzystwo azjatyckie mianowało na rocznem posiedzeniu członkami swymi: Abd-el-Kadera w Brussie i drugiego Araba, dyrektora szkół w Konstantynie.

Zaprowadzono teraz w Luvrze taki system oświecenia, że przy jego pomocy można prowadzić robotę i w noc późną.

Według miesięcznego wykazu banku Francji powiększył się metalowy zasób (teraz 498¹/₄ mil.) o 23¹/₂, a bieżące rachunki skarbu o 8¹/₂ miliona, podczas gdy dyskonto zmniejszyło się o 20, a obieg banknotów (teraz 606¹/₄ mil.) o 3³/₄ milionów.

(Monitor broni jenerała Espinasse i jego wyprawy w Dobruczy.)

Paryż, 17. września. Opinia publiczna, tak pisze dzisiejszy Monitor, zajmowała się bardzo stanem jednej części naszej armii w Dobruczy i przypisywała jenerałowi Espinasse, który w nieobecności jenerała Canrobert dowodził pierwszą dywizją, winę, że swą nieprzeornością i natężonemi marszami sprowadził straty, które zrzuciła cholera. Jenerał Espinasse działał tylko ściśle według otrzymanych rozkazów. Po-za Kustendzę posunął swą dywizję tylko o pięć mil naprzód, by wesprzeć jenerała Jussuff, który dowodził przednią strażą złożoną z baszi-bozków i 1500 Zuawów. Ażeby nie utrudzić żołnierzom, niekazał im nawet brać z sobą tornistrów. W tym biwuaku pod Kawarlik, gdzie cholera tak mocno się srożyła i gdzie według kłamliwych podań wojsko cierpieć miało taki niedostatek, niezabrakło nigdy ani świeżej wody ani mięsa. W tak niezdrowym kraju jak Dobrucza mogła bez wątpienia wyprawa wojskowa pogorszyć skutki choroby, ale niesprawiedliwością byłoby przypisywać smutne jej następstwa wyłącznie wysileniu marszami i nieostrożności jenerałów.

O przygotowaniach w Cherbourg na przyjęcie korpusu ekspedycyjnego donosi *Phare de la Manche* co następuje:

Określa liniowe „Tilsit“, „Donauwöth“ i „Saint-Louis“ spodziewane są codziennie. Cały bałtycki korpus ekspedycyjny przezimuje w Cherbourg i w innych stacyach departamentu de la Manche. Rozkazy w tym względzie już są wydane i poczyniono już przygotowania by umieścić 5500 żołnierzy tej dywizji w Cherbourg, a mianowicie częścią w porcie wojennym, częścią w mieście i w cytadeli. Reszta dywizji, 4500 żołnierzy, rozdzielona będzie po stacyach wojskowych w miastach departamentu, gdzie zwykle stoją oddziały za-

łogi Cherbourgu, mianowicie w La Hougue, Valognes, Carentan, Saint-Lô, Coutances, Granville, Mont-Saint-Michel. Część przeznaczoną do Cherbourga brygady może być natychmiast umieszczona, gdyż pułk piechoty stojący od miesiąca załogą w tem mieście otrzymał rozkaz wyruszyć do Bayonne. (Abb. W. Z.)

(Mianowanie p. Lagueronniere. — Nadanie orderów i medalów w wojsku.)

Paryż, 17. września. *Monitor* ogłasza mianowanie wicehrabi Lagueronniere, członka ciała prawodawczego rzeczywistym radcą stanu, co mu wynagradza w świetny sposób — jak korespondent mówi — jego usunięcie się od dyrekcji dzienników *Constitutionnel* i *Journal de l'Empire*. — Dalej następuje nadanie 32 orderów i 47 medalów oficerom i żołnierzom przy marynarce za sprawę pod Bomarsundem, jakoteż 32 medalów żołnierzom armii orientalnej (po największej części z dotkniętego srodze w Dobruce pułku Zuawów) za pełne poświęcenia zachowanie podczas wybuchnięcia cholery. (Zeit.)

(Depesza telegraficzna.)

Paryż, 21. września. Wczorajsza renta wieczorna: 75,05. Ich Mości Cesarstwo przybyli tu wczoraj. *Monitor* podaje depeszę względem wylądowania w Eupatoryi.

Z Madrytu donoszą z d. 18. b. m. o rozwiązaniu kilku junt ultraprogresistów. (L. k. a.)

Królestwo Polskie.

Warszawa, 22. września. JW. Hrabia Orłow, generał-adjutant Jego cesarskiej Mości, przybył z Petersburga do Warszawy. (Gaz. Warsz.)

Rosya.

Nie od rzeczy będzie rzucić okiem na ów zakątek kraju gdzie się teraz wazyć zaczynają losy kto wie czy nie całego świata. Na Krym zwrócona jest uwaga wszystkich, każdy ciekawie oczekuje co tu oręż wschodu i zachodu rozstrzygnie, czy ziemi tej nowych osadników przysporzy, czyli ludność jej jeszcze więcej wypłeni. Sam Krym pewnie całej tej przygodzie bardzo jest obojętny, sam za szczypty by mógł rościć dla siebie udzielnosci jakiej mu na czas Hanowie Tatarscy używali, niema jszcze i jednolitej ludności którejby jednostajna myśl ożywiać mogła. Cóż mogą wspólnego mieć Tatarzy, Rosyanie, Nogajscy osadnicy, Grecy, Ormianie, Żydzi i Cyganie którzy ten kraj posiadli i pod surowem okiem rządu, rolnictwu i handlowi się poświęcali. Z przewagą polityczną żadne z tych plemion nie wystąpi tu na tej ciasnej przestrzeni, zamkniętej w okół morzem, wąskim tylko przesmykiem przyklepionej do Rosyi, państwa potężnego i zawistnego swej władzy i powagi. Przytem cała ludność Krymu nie dochodzi pół miliona mieszkańca, a cała przestrzeń ma wynosić według jednych 1646, według innych zaś 2042 mil kwadratowych.

Dawnymi czasy kiedy Krym nie miał jeszcze sąsiada którym dzielne i śmiałe ramię ściśle uorganizowanego państwa powodowało, wtedy bywał Krym sam o sobie groźny; ale już w roku 1736 najechała Rosya pod dowództwem feldmarszałka Münnich i wywierała zaczęła wpływ zgubny na dynastów Tatarskich. Domowe niesnaski wkradły się, Hanowie wstępowali i spadali z tronu przemocą lub zdradą, zawsze z odwołaniem się do Stambułu; lecz już w roku 1771 Rosyanie najechawszy pod Dolhorukim Taurycę, chcąc ukrócić niesnaskom domowym, przyznali tytuł Hana Saheb Gheryowi, który zato Katarzynie II. z wdzięczności Kerez i Kinbum odstąpił. Zajścia jakie ztąd nastąpiły z Turcyą i ciągłe wewnętrzne niesnaski, zniechęciły Rosyan blokować porta Krymskie, a Turcyą nie będąc w mocy poparcia swego hołdownika w Krymie, Saheb Ghery ustąpiła więc Rosyanom Krymu, Kubanu i wyspy Tamau. Z tryumfem wszedł Potemkin do kraju i odtąd Krym czyli Taurycę przeszła zupełnie pod panowanie rosyjskie. Ustąpiły rządy tatarskie porządnej administracji, z niemi zgasły najazdy i napady hordy, ale i zgasła świetność stolicy ich „Bakczy-Seraju“ którą Rosya upośledzając pamięci, natomiast inną stolicę Simpheropol nad brzegami Salgizy w sąsiedztwie starego tatarskiego miasteczka Akmezet założyła. Simpheropol liczy teraz do 14.000 mieszkańca, zbudowany jest symetrycznie, o szerokich ulicach, domach piętrowych na zielono malowanych i podzielony na dzielnice, w jednej z których do 5000 Tatarów mieszka. Osobliwości zresztą nie ma ani w wystawie, ani w sklepach, gmach gubernatorski jeden, za nim kasarnie najwięcej wpadają w oko. Raz do roku ożywia stolicę jarmark w październiku i zadziwić może natłokiem ludu i rozmaitością strojów z całego świata. Okolicę upiększają skaliste góry, z nich wypływająca rzeczka Salgir, a w dali olbrzymi Czafir Dagh, starożytny Trapezus, a dziś u Rosyan zwana Palata Góra, na 6600 stóp wysoka.

Księstwa Naddunajskie.

(Teatr na cześć przybycia wojsk austriackich.)

W teatrze Slatineano dawano dnia 9. b. m. przedstawienie na cześć wkroczenia c. k. wojsk austriackich w obecności generałicy i znacznej liczby oficerów obydwóch armii, ottomańskiego komisarza i prezydenta rady administracyjnej księstwa tudzież licznie zebranej publiczności niemieckiej. Wpółśród sceny ozdobionej gustownie chorągwiami umieszczono wizerunek Jego c. k. Apost. Mości, a w prologu K. Schweder'a wyrażono cel przedstawienia. (Abbl. W. Z.)

(Wojska tureckie wyszły z Bukaresztu. — Rosyjskie ustąpiły z Jas.)

Z Bukaresztu donoszą pod dniem 14. września: Wojska

tureckie ustąpiły już z miasta i stanęły tymczasem, nim otrzymają inne przeznaczenie, obozem za miastem.

Z **Jass** dnia 16. września donoszą, że wojska rosyjskie z wyjątkiem małego oddziału i chorych, których niepodobna transportować, ustąpiły z miasta. Ces. rosyjska główna kwatera znajduje się w Besarabii, mianowicie w Kalagarasz nad rzeką Byk. Wojska, które przeszły przez Prut, zajęły na tamtym brzegu ufortyfikowaną pozycję. Od Lipkani aż do Reni tworzą kozacy linię forpocztową. (Lloyd)

(Korespondencya księcia Cantacuseno z Mehmedem Sadyk Baszą.)

Bukareszt, 7. września. Prezydent rady administracyjnej księstwa napisał następujący list do Mehmeda Sadyka Baszy w Bukareszcie:

„Excellencyo! Przy wkroczeniu pułku Kozaków Jego ces. Mości Sułtana do Bukaresztu, będącego pod rozkazami Waszej Excellencyi, ośmielam się prosić W. Excel. przyjąć odemnie mały podarunek dla tego pułku w dowód mojej wdzięczności za wzorowy porządek i karność, jaką się ten pułk ku wielkiej radości mieszkańców dotychczas odznaczał. — Ten mały dar składa się z 500 łokci niebieskiego sukna na 100 uniformów dla żołnierzy, z 300 płóciennych koszul i 300 gaci, tudzież z 10 koni ze stadnin naszego kraju.

Spodziewam się i proszę unieżenie, ażeby W. Excel. wydał rozkaz do przyjęcia tych przedmiotów i ocenił przytem tylko uczucie, które mię do takiego działania pobudza.

Mam zaszczyt itd.

Konst. Kantakuzeno.

Mehmed Sadyk Basza odpowiedział na to: Excellencyo! Otrzymałem list W. Exc. i dziękuję Panu za ofiarę zrobioną dla żołnierzy Jego ces. Mości Sułtana, którzy mieli szczęście, czuwać pierwsi nad porządkiem i bezpieczeństwem stolicy Wołoszczyzny po wyjściu z niej nieprzyjaciół. Doniosę o tem niezwłocznie Jego Excel. feldmarszałkowi, który niezawodnie ujrzy znówu w tym czynie W. Exc. dowód wierności i przychylności dla tronu naszego najmiłościwszego Monarchy i szlachetnego społeczcucia ku uformowaniu pułku chrześcijańskiego, który dozwala wszystkim poddanym tureckim jakiegokolwiek wyznania walczyć pod sztandarem swego Cesarza.

Przyjmij pan zapewnienie mego szczególniejszego szacunku itd.

(podp.) Mehmed-Sadyk-Basza.

Hrabia Corouini mieszka w bardzo świetnie urządzonej pałacu Mavro.

(W. Z.)

Z teatru wojny.

(Wojska sprzymierzonych wylądowały pod Eupatoryą.)

Bukareszt, 19. września. Według dziennika z Konstantynopola z d. 16. nadeszła tam wiadomość, że wojska sprzymierzone, 25,000 Francuzów, 25,000 Anglików i 8000 Turków, wylądowały d. 14. b. m. bez oporu pod Eupatoryą o 40 mil morskich w północno-zachodniej stronie od Sebastopola i udały się natychmiast w pochod na Sebastopol. Część okrętów transportowych powróciła natychmiast do Warny dla przewiezienia do Krymu rezerwy składającej się z 14,000 Francuzów. (L. k. a.)

(W Odesie ma trwoga panować. — Flota Sebastopolska występuje śmielej.)

Wiedeń, 19. września. Doniesienia z Odessy z d. 10. b. m. nadesłane wczoraj przedstawiają bardzo smutny stan mieszkańców Odessy. Nastąpiła formalna wędrowka ludów; wszystkie sklepy i magazyny są pozamykane i próżne. Mnóstwo wozów zajętych nieustannie wywożeniem towarów i sprzętów z miasta. Liczba okrętów liniowych stojących blisko portu wynosi już sześć, oprócz takiej samej liczby większych parostatków.

Książę Menzykow bawi od 24. sierpnia w Perekopie; w Krymie uorganizował pospolite ruszenie. List z Odessy z d. 11. września podaje liczbę stojących przed portem okrętów nieprzyjacielskich na 12 parostatków i 6 okrętów zagłowych.

Doniesienia z Warny sięgają dzisiaj w zwykłej drodze pocztowej po d. 10. września. Potwierdzają, że flota rosyjska krąży zewnątrz Sebastopola, ale tylko we dnie. W nocy zbierają się okręta krążące zwykle w Sebastopolu lub Eupatoryi. Okręta palne (brandery) rozdzielone po wszystkich stosownych punktach wybrzeża krymskiego. (Lt.)

(Pogłoski o bombardowaniu Odessy zmyślone. — Odessa zawsze w trwodze. — Przy sposobienia do odsiecz.)

Wiedeń, 20. września. „Lloyd“ pisze. Pogłoska, że bombardowano Odessę, okazuje się według dzisiejszych wiadomości zupełnie bezzasadną. Telegraficzne wiadomości z Odessy sięgają po dzień 15. września. Donoszą, że okręta nieprzyjacielskie nie przedsięwzięły jeszcze żadnych kroków zaczepnych. Rosyanie zachowują się odpornie, komendanci baterii wybrzeżnych mają rozkaz unikać ściśle i sumiennie przedwczesnego dawania ognia. Równie fałszywe były doniesienia o domniemanych zajściach pod Perekopem, gdzie magazyny prochu miano wysadzić w powietrze a dwa okręta flot połączonych miały ponieść szkody. Nic podobnego się nie zdarzyło.

Zresztą można się spodziewać w najkrótszym czasie wiadomości o odpłynięciu całej ekspedycyi z wysp serpentyńskich i o rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich; część wojsk ekspedycyjnych odpłynęła już jak wiadomo. Okręta mocarstw sprzymierzonych stoją z wojskiem lądowym pod Kinburn i przy wyspie Tender w pobliżu Odessy. Dywizya admirała Lyons stoi od 4. września w cieśninie Kertsch pod Jenikale, dokąd dnia 11. b. m. odpłynęło lewe skrzydło armady z wysp serpentyńskich również z wojskiem lądowym. Anapa

i Kaffa znajdują się już w stanie blokady. Dzisiejsze bezpośrednio wiadomości z Odessy są z dnia 12. września. W pozycjach flot nieprzyjacielskich niezaszła do dnia 11. września wieczór żadna zmiana. Na wysokości portu Lustdorf stoi czternaście okrętów; jakże ich zamiary, niewiadomo. W Odessie zaczęto już znosić dachy z domów znajdujących się w pobliżu portu. Okręta nieprzyjacielskie nie robią jeszcze żadnych przygotowań do bombardowania, którego się tak obawiają mieszkańcy Odessy. Jest jeszcze lubo słaba nadzieja, że armada nagle zmieni swój front i popłynie na Krym niezaczepiając Odessy. W samej Odessie jęto się teraz nowego sposobu obrony; wszystkie zapasy węgla, których niezmierna masa jest w tem mieście, sprowadzają na wybrzeże w takie miejsca gdzie wojska nieprzyjacielskie mogą wylądować. Wrazie gdyby się podobne wylądowanie powiodło, mają tedy podpalić te stopy węgla i tym sposobem wstrzymać pochód nieprzyjaciela i zyskać czas do odwrotu. Na czterech punktach usypano już całe góry tego materiału.

(Przysposobienia wojenne ze strony Rosyan. — Perowski prowadzi wojska od Chiwy. — Książę Miłosz w Odessie. — Jenerał Chrulleff.)

Wiedeń, 20. września. *Oesterreichischer Soldfr.* otrzymał listy z Odessy z dnia 9. i 11. b. m. zawierające bliższe szczegóły o przygotowaniach Rosyan do obrony wybrzeży czarnego morza. Najsamprzód donoszą, że koncentracje wojsk na Podolu i w Bessarabii już są ukończone i że dowództwo nad tą armią rezerwową poruczono jeneralnemu adjutantowi baronowi Osten-Sacken. Ten korpus był przeznaczony wspierać armię naddunajską, a jenerał Osten-Sacken — jeden z najdzielniejszych i w sztuce wojennej najbłęglejszych jenerałów rosyjskich, (synowiec feldmarszałka i komendanta miasta Paryża z roku 1814) — był już z swą główną kwaterą w Jassach. Teraz zaś, gdy armia księcia Gorczakowa obsadza Bessarabię, posuwa się korpus Osten-Sackena dla wzmocnienia punktów wybrzeżnych Chersonu i Perekopu. Baron Osten-Sacken nie zostaje pod zwierzchnictwem księcia Gorczakowa, lecz pod bezpośrednimi rozkazami księcia Paszkiewicza. Wojsko jego składa się powiększej części z nowo-zacieżnych rekrutów, ale już wprawionych do broni. Do Krymu ciągną bez ustanku nowe posiłki; książę Menżyków, jenerał en chef armii krymskiej utrzymuje zapomocą regularnej lekkiej kawaleryi komunikację z Osten-Sackensem. Także i wzdłuż wybrzeża aż do Azowa tak jest ustawiona kawalerya, że w najkrótszym czasie stanąć może na każdym zagrożonym punkcie, by stawić opór wspólnie z innem wojskiem.

Na dalekiej przestrzeni wzdłuż wybrzeża od Noworussocka aż do ujść Suliny niezaszła po dzień 10. b. m. nic ważnego. Ale skoncentrowany w Astrachanie nad morzem kaspijskim korpus jenerała Perowskiego liczący 40.000 wojska, który pierwotnie był przeznaczony wspólnie z wojskami Chanów Bokhary i Khiwy wyruszyć do Afganistanu, otrzymał nagle rozkaz udać się z całą siłą w zupełnie przeciwnym kierunku do Kaukazu i znajduje się już w marszu. — Zdaje się, że na tej widowni wojny Trebizonda na czarnym morzu jest przedmiotem strategicznych obrotów Rosyan.

Pietnasta dywizya stacyonowana w Kamieńcu Podolskim otrzymała rozkaz wyruszyć w pospiesznych marszach do Taganrogu nad morzem azowskim. Właścicielom ziemskim osiadłym na koloniach wojskowych Chersońskiej i Kijowskiej gubernii zakazano sprzedawać owies, gdyż w tamtejszej okolicy stanie na zimę korpus kawaleryi pod dowództwem jenerała kawaleryi Helfreich. Ten korpus zostaje obecnie jeszcze przy armii jenerała Osten-Sackena, ale według powyższych dyspozycji przyjdzie znowu pod rozkazy swego dawnego naczelnika, jenerała kawaleryi hrabi Nikityna, komendanta całej kawaleryi rezerwowej.

Wkońcu donosi korespondent, że książę Miłosz Obrenowicz dnia 8. b. m. przybył z Jass do Odessy, gdzie zamierza zabawić przez zimę. Od dnia 1. b. m. bawi w Odessie także jenerał Chrullew, o którego śmierci gloszono po dziennikach. Jenerał Chrullew jest rodowity Tatarzyn i odznacza się uniformem czerkieskim.

(Abbl. W. Z.)

(Szczegóły wyprawy z-pod Balczyku.)

Dziennik „*Constitutionnel*“ otrzymał z Balczyku pod dniem 3. września następujące szczegóły o ekspedycji:

Cała flota francuska stała pod Balczykiem; turecka znajdowała się tam już od kilku dni, i oczekiwano jeszcze tylko floty angielskiej.

Odpłynięcie miało nastąpić 4go a najdalej 5go września.

Każda flota miała płynąć w dwóch kolumnach, okręta francuskie w południowym oddaleniu od angielskich, a tureckie jako tylna straż.

Przy wylądowaniu miała flota ustawić się w czterech liniach, każda w podwójnej odległości liny kotwicznej; na 400 metrów przed wybrzeżem miano zarzucić kotwicę.

Pierwsza linia francuska będzie się składać z 14 okrętów liniowych, druga z 13 fregat lub paropływów, trzecia z 8, a czwarta z 6 okrętów; za temi ustawia się tureckie okręta transportowe.

Zjednoczone floty liczą 15 francuskich, 10 angielskich i 7 tureckich, razem 32 okrętów liniowych. Tak okręta liniowe jakoteż fregaty, na których znajdują się wojska, holują paropływy.

„*Vengeance*“ i „*Retribution*“ krążyły na wysokości Sebastopola. Marszałek St. Arnaud przybył 2. września z Warny do Balczyku na pokładzie paropływu „*Berthollet*“ i przesiadł natychmiast na pokład paropływu „*Ville de Paris*“.

Na dniu 1. września wieczór przedstawiała zatoka prawdziwie czarowny widok. Był to piątek, a nadto uroczyste święto muzul-

mańskie. Turecka eskadra była oświetlona; na szczytach masztów płonęły ognie; noc była przecudna; białe skały panujące nad zatoką wyglądały w blasku księżyca jak olbrzymie giganty; wszystkie działa salutowały.

Na każdym czole — tak kończy korespondent — maluje się widoczna powaga; ale wszystkie serca radują się i każdy szczęśliwy i dumny z tego, co może widzieć, robić i przygotowywać z tego wielkiego dzieła.

(Abbl. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 21. września. „*Lloyd*“ pisze: Z kilku doniesień o wylądowaniu wielkiej armady pod Eupatoryą w Krymie, wyjmujemy co następuje: Dnia 8. września, zaraz po przybyciu armady pod Ilian Adassi wysłano oddziały floty dla blokowania Odessy, Jenikale, Anapy i Kaffy, dokąd już przybyły. Główną siłę ekspedycji zatrzymały niepomyślne wiatry przez kilka dni pod Ilian Adasy (wysp serpentyńskich). Dnia 13. w południe wydano przy pomyślnym wietrze rozkaz posunięcia się ku Eupatoryi, dokąd floty szczęśliwie przybyły. O 5. god. zrana w czwartek dnia 14. września, w święto podniesienia krzyża, były już trzy bandery sprzymierzonych zatknięte na brzegu, i rozpoczęto wysadzanie wojska na ląd. Francuski pułk strzelców i angielski batalion fizylerów, stanęły najprzód na lądzie, a po nich bataliony Zuawów i Turków. Wojsko z artylerją, w liczbie około 60,000 wysadzono na ląd częścią na płaskich łodziach, częścią na małych parostatkach. Czynność ta odbywała się z największą i podziwienia godną szybkością; już o god. 9. zrana było około 15,000 ludzi na lądzie. Sapery przy pomocy oddziałów infanterji i robotników bułgarskich usuwali tymczasem wszystkie ze strony Rosyan porobione trudności, przekopy, wały itd. i ponaprawiali drogi dla jazdy i kawaleryi. Jeszcze nie było południa, a już posuwały się awangardy w dwóch rozmaitych kierunkach na Symferopol i Baktsenischari ku Sebastopolowi. Przy odejściu drugiego parostatku, o god. 4. po południu było wylądowanie w większej części ukończone. Zdaje się, że Rosyanie zajęli pozycję w okolicach górzystych pod Symferopolem.

— *Journ. de Const.* z d. 9. b. m. prostuje podaną w tym samym dzienniku wiadomość, jakoby ambasador Porty Achmet Vefik Effendi zerwawszy stosunki z rządem perskim, przybył d. 25. do Erzerum. Ostatnie depeze Achmeta Effendego są datowane z Teheranu. Perski sprawujący interesa wniósł w tej sprawie zażalenie do wys. Porty.

(L. k. a.)

Jassy, 18. września. Książę Gorczakow wyjechał d. 16. b. m. o godzinie 8 zrana do Skulieny. Kozacy pozostali dla chwytania dezertersów, opuścili także miasto przed świtem, tak iż ewakuacja jest już zupełna. Jutro będą pozrywane wszystkie mosty na Prucie, a kwarantana ku Bessarabii znowu przywrócona. Oprócz wysłanych dawniej 4 adjutantów książęcych, odjechało wczoraj popołudniu 4 bojarów dla powitania i towarzyszenia c. k. austr. jenerałom, a mianowicie: Lazcar Bogdan do Ojtos, Aleko Kanta do Tölgyös, Michaitze Michalako do Suczawy i Janku Giurge do Fokszan. — Usposobienie ludności ku wkraczającym c. k. austr. wojskom jest bardzo przychylnie.

Gdańsk, 21. września. Okręt „*Bulldog*“ przybył tutaj. Opuścił flotę w Ledsundzie d. 19. b. m. Cała flota francuska powróciła do Francji. Okręt „*Austerlitz*“ utknął na skałach pod Stockholmem i musiał wyrzucić 21 dział w morze, by się wydobyć.

(L. k. a.)

Z Petersburga z dnia 13. b. m. donosi gazeta (Szlazka): Cała druga dywizya gwardyi, druga brygada artylerji i pułk huzaarów udały się w pochód, jak słycać do Królestwa polskiego. Według raportów urzędowych składa się załoga w Odessie z 10 szwadronów i 12 batalionów.

(Abbl. W. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Kołomyjskim.)

Kołomyja, 16. września. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne zboża i innych foraliów, jakie były w pierwszych dwóch tygodniach września na targach w Kołomyi, Śniatynie i Kuttach: korzec pszenicy 8r.40k.—7r.30k.—8r.15k.; żyta 8r.20k.—7r.17k.—8r.8k.; jęczmienia 5r.36k.—5r.15k.—5r.12k.; owsa 5r.5k.—5r.28k.—5r.4k.; hreczki w Kołomyi 5r.42k.; kukurudzy 6r.—5r.12k.—6r.48k.; kartofli 3r.10k.—0—2r.40k. Cetnar siana 1r.13k. 3r.—1r.56.; nasienia konicza w Kołomyi 45r.; wełny w Kutach 45r. Sąg drzewa twardego 6r.—17r.12k.—5r.58k., miękkiego 4r.—0—4r.56k. Funt mięsa wołowego 4k.—4k.—5k. Garniec okowity 2r. 24k.—2r.—1r.55k. mon. konw.

Kurs lwowski.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dnia 23.—24. września.				
Dukat holenderski	5	28	5	31
Dukat cesarski	5	32	5	35
Półimperyal zł. rosyjski	9	33	9	37
Rubel srebrny rosyjski	1	51	1	52
Talar pruski	1	46	1	48
Polski kurant i pięciozłotówka	1	20	1	21
Galicyjskie listy zastawne za 100 zr.	87	—	87	25
Galicyjskie Obligacje indem.	73	20	73	40

